

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Ndc/22/2025
Identifikačné číslo spisu:	6125334535
Dátum vydania rozhodnutia:	26.11.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6125334535.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne GARANCIA MOBILITY s. r. o., Martin, Gorkého 11702/123, IČO: 55 489 168, proti žalovanej UNIQA poisťovna, a.s., Praha, Evropská 810/136, Česká republika, IČ: 492 40 480, konajúcej na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky UNIQA poisťovna, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, Bratislava - mestská časť Petržalka, Krasovského 3986/15, IČO: 53 812 948, zastúpenej splnomocnenkyňou CLS Čavojský & Partners, s.r.o., Bratislava, Zochova 6-8, IČO: 36 854 972, o zaplatenie 593,30 eur s príslušenstvom, o nesúhlase Okresného súdu Prievidza s postúpením mu sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

Na prejednanie a rozhodnutie sporu vedeného na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 23C/65/2025 je príslušný Okresný súd Prievidza.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza predložil spis vo veci vedenej ním pod sp. zn. 23C/65/2025 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“) z dôvodu nesúhlasu s postúpením mu sporu Okresným súdom Banská Bystrica (§ 10 ods. 1 a 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej tiež len „CSP“). Mal za to, že nie je kauzálny príslušný súd, nakoľko ide o obchodnoprávny spor zo zmluvy o nájme dopravného prostriedku uzavretej medzi dvoma obchodnými spoločnosťami a na prejednanie obchodnoprávnych sporov je pre obvod Krajského súdu v Trenčíne príslušný Okresný súd Trenčín.

2. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávnych sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednania sporu.

3. Podľa § 43 ods. 1 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

4. Podľa § 43 ods. 2 CSP ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

5. Podľa § 19 písm. b) CSP, popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody.

6. Najvyšší súd, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Okresnému súdu Prievidza podľa § 43 ods. 2 CSP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, posúdil dôvodnosť nesúhlasu s postúpením a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Prievidza s postúpením mu sporu nie je dôvodný.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že v predmetnom spore sa žalobkyňa domáha doplatenia poistného plnenia z povinného zmluvného poistenia vozidla. Dňa 30. septembra 2024 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej bola v meste Bánovce nad Bebravou spôsobená škoda na motorovom vozidle. K vzniku škody došlo prevádzkou motorového vozidla povinne zmluvne poisteného u žalovanej. Poškodený (obchodná spoločnosť O. K., Ž. A. P. U., K. G. K., O. XXX/XX, T.: XX XXX XXX) na čas opravy motorového vozidla uzavrel zmluvu o nájme dopravného prostriedku, na základe ktorej žalobkyňa prenajala poškodenému náhradné motorové vozidlo. Za takéto užívanie vozidla vystavila žalobkyňa poškodenému 6. novembra 2024 faktúru č. 20240467 na sumu 1 349,96 eur (s DPH). Na základe zmluvy o postúpení pohľadávky s poškodeným (ako postupcom) sa nadobúdateľkou pohľadávky stala žalobkyňa, ktorej žalovaná uhradila 14. marca 2025 poistné plnenie v obvyklej výške 531,67 eur, zvyšnú časť postúpenej pohľadávky si preto žalobkyňa uplatňuje v predmetnom spore.

8. Žalobkyňa (resp. aj jej právna predchodkyňa) a žalovaná sú síce podnikateľ(ka)mi, náhrada škody uplatnená v tomto konaní však nie je vyvodzovaná z ich vzájomného záväzkového vzťahu. Žalobkyňa uplatňuje voči poisťovni nárok na náhradu účelne vynaložených nákladov na nutné užívanie náhradného vozidla, v príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou na vozidle postupcu (poškodeného). Strany medzi sebou navzájom neuzavreli žiaden zmluvný záväzok, neexistuje teda medzi nimi priamy zmluvný vzťah. Požadované plnenie je vyvodzované z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré je upravené zákonom č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení neskorších predpisov, ďalej len „zákon č. 381/2001 Z. z.“) so subsidiárnou aplikáciou Občianskeho zákonníka, ktorý obsahuje úpravu poistných zmlúv.

9. Na žalobkyňu (právnickú osobu) bola zmluvou o postúpení pohľadávky zo 6. novembra 2024 postúpená pohľadávka poškodeného (právnickej osoby). Pohľadávka spočíva v sume zodpovedajúcej poisťovňou krátenej časti škody vzniknutej z poistnej udalosti spôsobenej škodcom, t. j. osobou, ktorá mala so žalovanou poisťovňou uzavretú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení vozidiel. Náhradu škody si právna nástupkyňa poškodeného uplatňuje priamo voči poisťovateľovi a nie voči subjektu, ktorý spôsobil škodu. Medzi žalobkyňou (resp. postupcom) a žalovanou nie je v tomto prípade obchodný záväzkový vzťah. Vzťah medzi žalobkyňou a žalovanou a nároky z neho plynúce sa spravujú zákonom č. 381/2001 Z. z. a Občianskym zákonníkom (obdobne uznesenia najvyššieho súdu 1Ndc/18/2024, 3Ndc/9/2024 a 9Ndc/16/2024). K záveru o občianskoprávnom charaktere sporu o náhradu škody medzi poškodeným a povinnou zmluvnou poisťovňou škodcu (o aký ide bez ohľadu na postúpenie pohľadávky) dospel i veľký senát (občianskoprávneho kolégia) najvyššieho súdu (v uznesení z 12. novembra 2024 sp. zn. 1VCdo/2/2024, uverejnenom tiež v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 81/2024). Podľa neho obchodnoprávnym sporom nie je spor o náhradu škody medzi poškodeným a povinnou zmluvnou poisťovňou škodcu, vedený medzi takýmito stranami na základe osobitnej úpravy z ustanovenia čl. I § 15 ods. 1 vety druhej zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

10. Nakoľko má predmetný spor charakter občianskoprávny a nie obchodnoprávny, na jeho prejednanie nie je daná kauzálna príslušnosť Okresného súdu Trenčín [§ 22 písm. f) CSP] a nesúhlas Okresného súdu Prievidza s postúpením sporu nie je preto dôvodný. Vzhľadom na to, že žalobkyňa podala žalobu na súde, v ktorého obvode došlo k škodovej udalosti [osobitná miestna príslušnosť podľa § 19 písm. b) CSP], najvyšší súd rozhodol tak, že príslušným na prejednanie sporu je Okresný súd Prievidza, pretože miesto vzniku škodovej udalosti bolo v Bánovciach nad Bebravou.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.